

||| månadens epiztel

Epizteln handlar denna gång om misstanke om mul- och klövsjuka, *Salmonella typhimurium*, blodiga

diarréer hos hundar samt förekomst av EHEC. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Helena Ohlsson, SVA och Carin Israelsson, Jordbruksverket.

MISSTANKE OM MUL- OCH KLÖVSJUKA

I mitten av september uppstod misstanke om mul- och klövsjuka i en nötbosättning i Mellansverige. En ko med feber och blåsor vid klövarna antibiotikabehandlades av den praktiserande veterinären ute på gården som först dagen därpå ringde länsveterinären och berättade om fallet (!). Djurägaren hade då ringt och meddelat att ytterligare ett par kor fått liknande symtom. Veterinären skickades omedelbart ut på nytt för att undersöka djuren noggrannare. Den första kon hade då svarat på antibiotikabehandlingen och lesionerna befanns vid närmare undersökning vara klövlidande av annan genes.

I sammanhanget vill SVA och SJV framhålla vikten av omedelbar kontakt med veterinära myndigheter vid fall där mul- och klövsjuka inte kan uteslutas. För att kunna avfärda en eventuell misstanke krävs att veterinären på plats noggrant undersöker ett större antal djur. Detta inkluderar kontroll av temperatur, inspektion av munhåla och klövar (som om nödvändigt rengörs för att kunna granskas tydligt). Att inte uppmärksamma risken för att blåsor i munhåla, klövrand eller på spenar kan vara symtom på mul- och klövsjuka är att betrakta som direkt tjänstefel.

SALMONELLA ISOLERAT I MJÖLKKO-BESÄTTNINGAR

Salmonella typhimurium har isolerats i två mjölkkoibesättningar, i Kronobergs respektive

Foto: SVA

Klövar från ko med mul- och klövsjuka. En ko i Mellansverige med liknande blåsor vid klövarna befanns efter behandling ha ett annat klövlidande. Att som veterinär inte omedelbart anmäla ett sådant fall är att betrakta som direkt tjänstefel.

Skåne län. Smitttrycket har befunnits vara högt i båda besättningarna och ett flertal djur har haft kliniska symtom. Foder har levererats till båda gårdarna från samma foderfabriker. Dock rör det sig om olika fagtyper av *S typhimurium* på de båda gårdarna. Gården i Skåne har dessutom visat sig vara smittad med minst tre olika salmonellatyper, något som för tankarna till en närliggande avfallsanläggning där avloppsslam lagras i stora högar. Bilden kompliceras även av att en foderfabrik som levererat foder till båda gårdarna har påvisat salmonella i miljöprover på ren sida i produktionen. Ett intensivt utredningsarbete pågår för att klarlägga smittkällan i båda besättningarna och för att snabbast möjligt få igång bekämpningsarbetet. ▶

HUNDAR I ÅSELE DRABBADE AV BLODIGA DIARRÉER

Från Västerbottens län rapporterar länsveterinär Annelie Grip Hansson att ett 30-tal hundar i och kring byn Åsele drabbats av blodiga diarréer. Hittills har tre hundar i olika åldrar avlidit. Inga valpar har insjuknat. Hundarna drabbas av kraftiga blodblandade diarréer i två till tre dagar och tillfrisknar därefter vanligen snabbt. Hittills har endast en hund provtagits. Svårigheter med att få hundägare att låta provta eller obducera sina djur, är enligt Annelie Grip Hansson en viktig förklaring till att man ännu inte har hittat någon förklaring till sjukdomen.

Brukshundsklubben i Åsele har på eget initiativ ställt in sina aktiviteter. I samband med älgjakt och fågeljakt finns det risk för att besökande hundar sprider sjukdomen till andra delar i landet. Information har därför spridits till kommuner, campingplatser, stuguthyrare med flera för att uppmärksamma gästande hundägare om smittan. Smittrisen kan minskas genom att hundar som varit i området isoleras. Det är också viktigt att hundar i andra

delar av landet som eventuellt insjuknar efter besök i området provtas.

EHEC, FÖREKOMST OCH SMITTVÄGAR

Efter sensommarens EHEC-utbrott har nu en period med provtagning och analyser inletts, vilket kommer att ta ett antal veckor. Prover har tagits på djur och på dräneringsvatten i Halland, bland annat i syfte att öka de epidemiologiska kunskaperna kring EHEC.

I Sverige har EHEC påvisats sedan 1977. Smittan uppträdde fram till 1995 endast vid enstaka tillfällen, då antalet påvisade fall ökade. Därefter har antalet fall enligt Smittskyddsinstitutet legat omkring 200 per år. Hittills i år har omkring 300 humanfall rapporterats, varav 110 personer i Halland och Västra Götaland under slutet av sommaren. I år har EHEC dessutom medfört att en liten pojke avlidit. Jordbruksverket och SVA arbetar i utredningen om förekomst och smittvägar tillsammans med smittskyddsläkare, länsveterinärer, berörda kommuner, Smittskyddsinstitutet och Livsmedelsverket. ■

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Noromectin

Effektiva och säkra avmaskningsmedel innehållande ivermectin till låga priser!

Priser och förpackningar:

Apotekets prislista 1 februari 2005 (kr).

Pasta oral,
18,7 mg/g till häst

Förpackning	Pris
1 x 6,42 Receptfri	98,50
2 x 6,42 Receptfri	168,50 (84,25/st)
10 x	607 (60,70/st)
5 x 10 x	2712,50 (54,25/st)

Injektionslösning,
10 mg/ml till nöt, svin och ren

Förpackning	Pris
50 ml	186 (3,72/ml)
250 ml	555 (2,22/ml)
500 ml	1014 (2,03/ml)
6 x 250 ml	2952 (1,97/ml)

Pour-On lösning,
5 mg/ml till nötkreatur

Förpackning	Pris
250 ml	184
1L	680
2,5L	1609

Jämför gärna priset innan Du skriver ut avmaskningsmedel. Det lönar sig!
Apoteket har alltid aktuella priser.

N-vet
E E E

Telefon: 018 - 57 24 30 / 31, Fax: 018 - 57 24 32
E-post: info@n-vet.se, Hemsida: www.n-vet.se